

det er et Skøn, som er fuldstændig ukontrollabelt. Jeg tvivler slet ikke om, at Forskriften formelt altid vil blive fulgt, men om den vil blive fulgt realiter, er et andet Spørgsmaal, thi der vil Skønnet blive det afgørende, og en saadan Forskrift vil kun kunne faa en meget betinget Indflydelse. Jeg tvivler heller ikke om, at mange Medlemmer her i Salen ville have haft rig Lejlighed til at gøre Erfaringer, som gaa i samme Retning, som jeg her omtaler. Jeg har i ethvert Tilfælde haft det, og jeg kender noget til, hvorledes slige Burderinger foregaa, idet jeg i en lang Række af Aar har været Taktsator for jydsk Kreditforening og som Formand har ledet Taktsationsforretningerne i en ganske overordentlig stor Kreds, og jeg har derigennem vundet en Erfaring om, at det i Virkeligheden ikke kommer an paa Forskrifterne, og at man ikke gennem Forskrifter kan frembringe gode og paalidelige Burderingsforretninger. Langt snarere maatte man i saa Henseende gaa en anden Vej, nemlig at forandre Burderingsinstitutionen, særlig sørge for en Ordning, hvorefter der kun blev antaget fri og frit valgte Mænd, som stod aldeles uafhængige af Foreningens Bestyrelse og Foreningens Medlemmer, og som kunde røgte deres Hver efter eget Hoved, i Stedet for paa mange Maader, hvis de ville beholde deres Hverv, at være afhængige af dem, som have valgt dem. Jeg har derfor troet, at saa velvilligt dette Forsøg paa at staffe bedre Burderingsforretninger end kan være, er det sikkert, at det ikke er saa virksomtfuldt, som det er ment, og ikke vil vise sig saaledes i Praktis; i Teorien ser det tiltalende og smukt ud; men i Praktis frygter jeg, at det faar langt mindre Indflydelse, end Flertallet antager. Jeg har hertil stillet et Underændringsforslag, hvorved Forsøget ganske vist vil styrkes; men om det end vil ske, maa jeg tilstaa, at selv om det vedtages, vil jeg ikke derfor være ganske beroliget med Hensyn til Sikkerheden af Foreningens Pant. Mit Underændringsforslag under Nr. 11 gaar nemlig i al Korthed ud paa at undtage Kraftmaskiner og deslige fra Burderingen. Det er ikke slet saa meget, fordi jeg derigennem ønsker at bringe en mindre Burderingssum tilstede, men for derigennem at give Burderingsmændene en Antydning af, at deres Skøn slet ikke skalde vove sig ind paa et saa vildsomt Omraade som det industrielle — det er Betydningen af Ændringen under Nr. 11. — Under Nr. 13 har jeg stillet et Underændringsforslag til Flertallets Forslag under Nr. 12 om, at Litra c. skalde gaa ud. Jeg skal sige et Par Ord herom. Det er

væsentligt stillet i Henhold til Udtalelser, som her med en vis Styrke fremkom fra det ærede 2det Medlem for 11te Kreds (Th. Nielsen). Det er tillige stillet, fordi jeg har troet, at det af et æret Mindretal under Nr. 15 stillede Forslag krævede et saadant forudgaaende Forslag som dette, ellers vilde det let kunne hænde, at Foreningen gav Laan i en Ejendom, hvori der i Njeblikket ingen industriel Virksomhed var, og naar den kom i Stand, var det netop en af de under Nr. 15 forbudte Virksomheder. Jeg antager derfor, at det andet ærede Mindretal og de Herrer, som ville stemme for hans Forslag under Nr. 15, ogsaa gerne ville stemme for dette Ændringsforslag. Jeg maa dog bemærke, at hvis mit Underændringsforslag under Nr. 11 bliver vedtaget, frafalder jeg dette Ændringsforslag som unødvendigt, medens jeg ellers fastholder det. — Ændringsforslag under Nr. 15, som er stillet af et andet æret Mindretal, skal jeg lige saa lidt som den ærede Ordfører udtale mig om, inden det ærede Medlem har haft Lejlighed til at udtale sig. — Ændringsforslag Nr. 16 og 17 tiltræder jeg. — Ændringsforslag Nr. 18, som er stillet af det ærede Flertal, kan jeg med Hensyn til dets væsentligste Indhold ganske tiltræde og slutter mig gerne til det med Undtagelse af den sidste Sætning, som lyder: „som nærmere fastsættes i Statutterne“. Jeg tror rigtignok, at det vilde være en overordentlig heldig Forandring, om Sætningen ombyttedes med de Ord, jeg har tilladt mig at foreslaa i Underændringsforslag under Nr. 19. Naar det her omhandlede Punkt skal fastslaaes i Statutterne, aabnes derigennem forskellige maatte mindre heldige Muligheder. Der er jo her i det hele taget Tale om et særlig vigtigt Punkt, et af de aller vigtigste Punkter i denne Lov, nemlig det solidariske Ansvar og den Maade, hvorpaa dette Ansvar skal fyldestgøres. Jeg kan ikke ret tro, at det skalde være det høje Rings Mening, at Afgørelsen af et saa vigtigt Punkt som, hvorledes det solidariske Ansvar virkelig praktisk skal fyldestgøres, skal henlægges til Statutterne, som Tinget ikke kender en Smule til, og som Tinget heller ikke vil eller kan øve nogen Indflydelse paa. Mit Underændringsforslag under Nr. 19 gaar derfor ud paa, at det ekstrordinære Bidrag til Reserve- og Amortisationsfondet, som vil blive nødvendigt og fremkalder ved mulige Tab, ikke skal nærmere bestemmes i Statutterne, men at det derimod bestemmes: „at dets mulige Tab fuldt dækkes i de to næstpaafølgende halv-aarlige Terminer.“ Jeg tror netop, at man